

WANNEER U DE LAMPEN AANSTEEST...

door Tuvia Kolman

De wijzen van Israël hebben gezegd: “wie wijs wil worden, die wende zich zuidwaarts”. De achterliggende gedachte daarvan is, dat de menorā – de zevenarmige kandelaar – in de Tabernakel (en later in de Tempel) aan de zuidelijke zijde geplaatst werd.

De kandelaar staat symbool voor wijsheid – wijsheid van de Tora, die op haar beurt de hoogste vorm van wijsheid is. In Devarim (Deut.) 4:6 staat: *...want dat zal uw wijsheid en uw inzicht zijn voor de ogen van de volkeren...*

Eeuwige gaf Aäron de opdracht om de menorā aan te steken: *Spreek tot Aäron en zeg tegen hem: Wanneer u de lampen aansteekt...* Bamidbar (Numeri) 8:2

We kunnen ons afvragen: als de menorā de Tora symboliseert, zou het niet gepast zijn dat Mozes de kandelaar zou aansteken en niet Aäron? Het was immers Mozes die de Tora ontving op de berg Sinaï, en we spreken ook over de Tora van Mozes: *Denk aan de Tora van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb op Horeb voor heel Israël...* Maleachi 4:4.

De vlam is het belangrijkste

De menorā bestaat uit twee delen: de kandelaar, de drager van het licht, en de vlam die het licht verspreidt. De menorā is pas een lamp als deze is aangestoken, dan verspreidt het licht. De Tora heeft ook deze beide elementen in zich. De kandelaar is synoniem voor Tora-studie, het bestuderen van Gods wijsheid. Maar het belangrijkste is toch de vlam: de Tora dient ons ziel te verlichten. Je kunt de Tora immers bestuderen en zelfs goed begrijpen, zonder dat zij in je binnenste schijnt.

Israel ben Eliezer (die de Chassidische beweging heeft opgericht

in 18e eeuw) zei: *Tora-geleerden die wel een kandelaar zijn maar geen licht verspreiden, die moeten worden aangestoken. En dit wordt bedoeld met de tekst: ‘Wanneer u de lamp aansteekt’.* Het is niet genoeg dat er een menorā is, hij moet branden en hij moet schijnen. De Tora is de Tora van het licht dat de ziel van een persoon die de Tora bestudeert verlicht, en niet alleen hem, ook zijn omgeving. De menorā in de Tempel verlichtte de hele wereld.

Kracht van het Gebed

Om de Tora tot licht te laten zijn, is gebed nodig. Ieder mens dient de grootheid van de Schepper en de nietigheid van de mens te overdenken. Ook al is hij geleerd en kent hij de Tora van buiten, dan nog moet hij zijn bescheidenheid erkennen en zich verheugen over het voorrecht dat hem is gegeven – te bidden tot God en tot Hem te naderen. Op deze manier opent hij zijn hart, zodat het licht van de Tora in hem kan schijnen. Dit is de reden waarom specifiek Aäron de taak kreeg om de menorā aan te steken en niet Mozes. Aäron had als hogepriester de taak om Israëlieten te helpen zich met de Eeuwige te verbinden. Het is inderdaad Mozes geweest die de Tora doorgaf aan Israël, maar om het licht van de Tora in de ziel van een persoon te laten schijnen, is de rol van Aäron nodig. Met andere woorden, iedere Jood (en gelovige uit de heidenen die zich bij Israël aansluit) dient van gebed echt werk te maken, zodat hij door het gebed zijn ziel kan openen voor Gods Wijsheid, voor het licht van de Tora. Dit is de geestelijke taak van het aansteken van de menorā en we bereiken het door het voorbeeld van Aäron.

Overgenomen en vertaald uit de wekelijkse studiekant Living Jewish, uitgave Beha'alotcha 17e Sivan 5785.